

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič
a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inserati petič
vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod«
velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5.
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8. — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — —
Račun pri pošt. ček. zavodu v Ljubljani št. 10.351.

BOJI V BRAZILIJ V POLNEM RAZMAHU

Vstaši zavzeli mesto Sao Paulo — Bombardiranje obalnih mest — Mesto Bassio pred padcem

Porto Alegre, 24. oktobra. Čete revolucionarjev so pod poveljstvom generala Miguela Coste vdrele na treh mestih v državo Sao Paulo, premagale vladne čete pri Cruseiri ter pretrgale železniško zvezo z Rio de Janeiro.

Admiral Belfort, poveljnik zveznega brodovja je odredil bombardiranje obalnih krajev v bližini Florianopolisa, kjer so se skrivali vstaši. Bombardiranje je povzročilo mnogo škode ter je med žrtvami, ki jih je zahtevalo, največ žensk in otrok.

Jedro revolucionarne vojske je zbrano sedaj pred mestom Sao Paulo, ki so ga po zadnjih vesteh že zavzele. Vladni komunike zanika, da so revolucionarji zavzeli državo Minas Geraes ter trdi, da so zvezne čete povsod napredovale in zmagale tudi pri Monte Bello in Capo Verdi.

Po vesteh iz Pernambuca prodirajo vstaši pod vodstvom generala Pavora proti mestu Bassio, čegar padec se pričakuje v najkrajšem času. Vodja vladnih čet, general Santa Cruz, je s svojim štabom zapustil mesto ter odpotoval na neki križarki.

Zastopstvo Zagreba pri Nj. Vel. kralju

Nagovor zagrebskega župana dr. Srkulja. — Palača za kraljevski dvor v Zagrebu

Beograd, 24. oktobra. Kakor smo že javili, je v sredo popoldne kralj sprejel v avdienci zastopnike zagrebske mestne občine z županom dr. Srkuljem na čelu.

Dr. Srkulj je ob tej priliki sporočil Nj. Vel. kralju sklep zagrebskega mestnega zastopstva od 13. oktobra, da daje zagrebska občina na razpolago kraljevskemu domu palačo, ki jo je kupila v ta namen. Župan dr. Srkulj je imel na kralja naslednji nagovor:

»Vaše Velikanstvo! Zastopstvo svobodnega in kraljevskega glavnega mesta Zagreba je sklenilo v svoji seji od 13. oktobra l. 1930 naslednje:

Mesto Zagreb je že od prvega dneva našega zedinjenja želelo, da bi v njegovi sredi bival od časa do časa naš čislani vladar in člani kraljevskega doma, da bi imel priliko vidno pokazati vso ljubezen in vso vdanost, ki ju goji in čuti do kraljevskega doma. Ustvaritev želje mesta Zagreba bi odkrito pozdravil ves naš narod. Ta želja mesta Zagreba se doslej žal ni mogla uresničiti, ker mestna občina ni imela v to svrhu palače, v kateri bi mogli Nj. Vel. kralj in člani kraljevskega doma bivati, ter primerne posttranske prostore za nastanitev dvorjaništva.

Sedaj se je ponudila prilika, da mestna občina dobi svojo palačo in prostore, ki bi odgovarjali temu patriotskemu nameri. Mestna občina je prišla v posest nepremičnin, ki bi bile za to primerne, dokler se ne bi zgradil kraljevski dvor. To so nepremičnine, ki jih je mestna občina nabavila na podlagi prejšnjega sklepa od

Gvidona Pongraca. Zato mestno zastopstvo zaključuje, da vse te nepremičnine daje na svobodno uporabo Nj. Vel. kralju in kraljevskemu domu in da stroške vzdrževanja palače in vrta nosi občina mesta Zagreba.

Mi Zagrebčani smo želeli in želimo, da bi bil Zagreb vaša druga prestolnica. To je sicer naš lokalni patriotizem, toda to so želeli vsi pravi Jugoslaveni, to so želeli tudi one hrvatske politične skupine, ki so jugoslovensko čutili in ki jim je bila alfa in omega naše državno in narodno verovanje. Za kraljevski dom Karagjorgjevičev, za državo Jugoslavijo, nikjer izven te države, ker bi bilo to istovetno z našo propastjo.

Srečen sem, Vaše Velikanstvo, ker vam morem predložiti ta sklep zastopstva mesta Zagreba, ker sem to misel od prvega dneva našega zedinjenja zagovarjal. Predlagajoč Vašemu Velikanstvu ta soglasen sklep mestnega zastopstva, si dovoliujem v imenu vsega zastopstva in meščanstva mesta Zagreba predložiti Vašemu Velikanstvu in vsemu kraljevskemu domu izraze naše globoke ljubezni in podaniške zvestobe.

Nj. Vel. kralj je bil očitno ugodno ganjen nad tem sklepom ter je izrazil željo, naj mestni župan sporoči mestu Zagrebu in njegovemu zastopstvu priznanje za ta čin, s katerim mu bo omogočeno daljše bivanje v Zagrebu. Zatem se je kralj razgovarjal s člani deputacije ter se pri tem zanimal za aktualna vprašanja mesta Zagreba, pri čemer je pokazal veliko skrb za njihovo ugodno rešitev.

Povratek Nj. Vel. kraljice v Beograd

Bukarešta, 24. oktobra. Č. Jugoslovenska kraljica Marija, ki je prispela včeraj v Bukarešto je odpotovala včeraj v spremstvu dvorne dame ge. Hadžičeve in podpolkovnika Pogačnika proti Beogradu. V Bukarešti so jo sprejeli na kolodvor rumunska kraljica mati Marija, princ Nikolaj, ministriški predsednik Mironescu ter oboje jugoslovenskega poslanstva. Do meje je spremlil Nj. Vel. kraljico naš poslanik v Bukarešti Colak Antič.

Otvoritev rumunskega parlamenta

Bukarešta, 24. oktobra. Za zasedanje parlamenta, ki se sestane 15. novembra, se vrše velike priprave. Ministriški svet je že pričel sestavljati prestolni govor. To bo prvi prestolni govor, ki ga bo kralj imel v parlamentu. V tem govoru, ki se bo bavil z gospodarskim in političnimi vprašanji, se bo razpravljalo o vseh ukrepih, ki bi mogli dovesti do omiljenja gospodarske bede.

Incident na rumunsko-bolgarski meji

Bukarešta, 24. oktobra. Pri Gjurgjevu na rumunsko-bolgarski meji je prišlo do krvave bitke med rumunskimi obmejnimi lovci in tremi bolgarskimi komiti. V borbi je bil en komita takoj ubit, druga dva pa pri zasledovanju do meje zajeta, od katerih je bil eden včeraj popoldne od lovec ustreljen, drugemu pa je onemogočen pobeg preko meje in se vsak hip pričakuje njegova aretacija. Komitska trojka je pred nekaj dnevi izvršila atentat na blaginjskega občinskega urada v Gjurgjevu iz maščevanja, ker je bil ubiti svojčas priča v nekem procesu proti bolgarskim komitom, ki so vodili v Dobrudžo. Drznost bolgarskih komitov, ki so poslednje čase prenesli svoje rovanje preko bolgarsko-rumunske meje, ker je Jugoslavija onemogočila prehajanje komitovskih tolpe v Makedonijo, je vzbudilo silno razburjenje ter se napoveduje odločen protest rumunske vlade v Sofiji.

Pastirski list avstrijskih škofov

Dunaj, 24. oktobra. V avstrijskih političnih krogih je povzročil veliko razburjenje pastirski list avstrijskih škofov, naj avstrijski katoliki ne podpirajo socijalističnih in nacionalističnih strank. Z bližajočimi se volitvami je volilna agitacija zelo oživila. Avstrijski škofi se obračajo posebno proti narodnim socializmom, češ, da preveč povzdigujejo stare nemške bošgove.

Povratek Doumerguea iz Maroka

Toulon, 24. oktobra. AA. Semkaj je prispela iz Maroka križarka »Colbert« s predsednikom francoske republike Doumergom na krovu. Spremljala sta ga ministra za mornarico in za vojsko.

Nova francoska podmornica

Cherbourg, 24. oktobra. AA. Včeraj je bila v tukajšnji ladjedelnici srečno spuščena v morje nova podmornica »Prometej«. Podmornica ima 1500 ton, 65 mož posadke in je določena za križarenje ob obalah francoskih kolonij.

Odprava suženjstva v Liberiji

Zeneva, 24. oktobra. Delegacija liberške republike je obvestila tajništvo Društva narodov, da je bilo s 1. oktobrom popolnoma ukinjeno suženjstvo v Liberiji.

Število žrtev porenjske rudniške katastrofe še vedno narašča

Pretrajljiv dogodek v mrtvašnici. — Ponesrečen rudar na mrtvaškem odru se je zavedel in pričel klicati svoje mrtve tovarišče

Aachen, 24. oktobra. Snoči je bila objavljena uradna lista doslej identificiranih mrtvih rudarjev. Do sedaj so agnoscirali 165 ponesrečenih. Ostalih najbrž ne bodo mogli agnoscirati, ker so njihova trupla zelo izpremenjena. Število mrtvih raste še vedno. Davi so pod razvalinami upravnega poslopja našli še nega mrtvega. Poleg že javljenih 255 smrtnih žrtev pogrešajo še dva nadrudarja s tovariši. V mrtvašnici se je včeraj dogodil

incident. Rudar, ki je ležal na mrtvaškem odru, se je nenadoma zbudil ter je zaklical svojim mrtvim tovarišem: »Tovariši, rešimo se! Čutim svež zrak! Pojdite vsi z menoj!«

Ali se bo v porušnem rovu zopet pričelo delo, je odvisno od tega, če bodo mogli popraviti ves podzemeljski obrat. V sedanji krizi rudniških obratov pa je skoraj nemogoče, da se bo obnovilo delo.

Britanska imperijalna konferenca

Razgovori Macdonalda z min. predsedniki dominijonov. — Zastoj v gospodarskih pogajanjih

London, 24. oktobra. AA. Ministriški predsednik Macdonald je imel razgovore z raznimi ministriški predsedniki dominijonov o dosedanjem delu imperijalne konference. Ustanovljenih je bilo več odborov, ki bodo razpravljali o raznih točkah dnevnega reda konference. Ti odbori pripravljajo poročila, ki bodo pozneje predložena vodjem delegacij. Preden se ne sestane plenarna seja konference, ne bo padla nobena odločitev. Včeraj je imel sejo odbor, ki proučuje vprašanje prekomorskega naseljevanja. Na seji so poročali o tem vprašanju delegati Anglije, dominijonov in Južne Rozeije. Po statistiki zadnjih dve leti je prejelo podporo 1928. l. 4800 naseljencev in 1929. l. 72.000 naseljencev.

London, 24. oktobra. AA. Južnoafriška delegacija na imperijalni konferenci je sklenila odpotovati iz Londona 7. novembra namesto 14. novembra. Poučeni krogi trde, da še niso našli prave rešitve medimperijalnega gospodarskega vprašanja.

Zadnje priprave za poroko kralja Borisa

Štendije za bolgarske dijakinje — Posebne poštne znamke v spomin na poroko

Assisi, 24. oktobra. V Assisiju se vrše zadnje priprave za poroko bolgarskega kralja Borisa s princeso Giovanno. Z kraljevske rodbine je že najeta vila Constanti, kjer bo svatbeni obed, ki so ga prvotno nameravali prirediti v mestni hiši. Ta načrt se je opustil na željo kralja Borisa, da bi se poročno svečanost izvršila: kakor mogoče preprosto. Na predvečer poroke bo po načrtih ing. Constantija ves kraj slavno razsvetljen. Med zborom redovnikov, ki bodo prisotni pri cerkvenem obredu, bo tudi 15 Bolgarov.

sv. Frančiška. Po obedu v intimnem krogu bo odpotoval kralj Boris s svojo mlado soprogo jutri ob 15.30 naravnost v Ancono, kjer se bosta vkrcala na ladj »Ferdinand«. Ladj bosta spremljale torpedovke. V Varini bosta mlada poročenca sprejeta z velikimi slovesnostmi. Bolgarski banki za porokeljstvo in za zadruge bosta izročili mladi bolgarski kraljici Giovanno poročno darilo v znesku 5 milijonov levov.

Rim, 24. oktobra. AA. Princi in člani kraljevskih domov, ki se bodo udeležili poroke bolgarskega kralja Borisa s princeso Giovanno, prispejo v Assisi s posebnimi vlaki. Po poročnem opravilu v zgornji baziliki bosta novoporočenca molila na grobu

Rim, 24. oktobra. AA. Invalidska organizacija je naprosila princeso Giovanno, naj bi se štendirala za bolgarske dijakinje, ki bodo študirale na italijanskih vseučiliščih, imenovala po njej.

Sofija, 24. oktobra. AA. O priliki poroke kralja Borisa s princeso Giovanno bo poštna uprava izdala znamke z njunimi liki.

Ga. Hannao ne sme v Belgijo

Bruselj, 23. oktobra. AA. Belgijska vlada je prepovedala prestop na belgijsko ozemlje znani pariški finančnici ge. Mariji Hannao. Bivša lastnica lista »Gazette du France« je nameravala ustanoviti v Bruslju novo spekulacijsko banko.

Prekinjena francosko - španska pogajanja

Pariz, 24. oktobra. Francosko-španska pogajanja o ureditvi raznih vprašanj v Maroku so bila prekinjena, da se omogoči zastopnikom obeh držav poročati svojim vladam. Pogajanja se bodo nadaljevala meseca novembra.

Politične aretacije v Španiji

Madrid, 24. oktobra. Listi poročajo, da je policija aretirala letalskega kapetana Romera, ki je bil imenovan pred kratkim za guvernerja španske Sahare. Aretirani je baje preveč ostro obsojal aretacijo letalskega poveljnika Franca.

Španska kraljica v Londonu

London, 24. oktobra. AA. Snoči je prispela semkaj španska kraljica in njeni dve hčeri princesi Beatrice in Marija Kristina. Visoke goste je pozdravil waleški princ.

Letalska zveza iz Londona v južno Afriko

London, 24. oktobra. Angleška vlada je dala na razpolago 270.000 funtov za uvedbo stalne tedenske letalske službe med Egiptom in Južno Afriko. Nova letalska proga, ki bo otvorena v začetku prihodnjega leta, bo šla iz Kaira preko Hartuma, Ugande, Mairobi, preko jezera Tanganika, Rodezije in Johannesburga v Kapstadt. Ker predstavljata ta nova proga podaljšanje že obstoječe proge London-Kairo, bo mogoče priti iz Londona v Kapstadt v devetih dneh.

Ruski ukrepi proti bojkotu

Moskva, 24. oktobra. AA. Sovjetska vlada je pozvala svoje diplomatske in trgovinske zastopnike v inozemstvu, naj ji poročajo, kako ravnajo posamezne države z blagom, ki se uvaža iz Sovjetske Rusije. Sovjetska vlada bo odredila bojkot proti državam, ki omejujejo uvoz ruskega žita in ruskega petroleja.

Rusko - kitajski spor

Berlin, 24. oktobra. AA. Iz Pekinga poročajo, da je bila kitajsko-ruska železniška konferenca v Moskvi zaključena brez uspeha. Kitajska ni hotela priznati protokola habarovske konference. Kitajska delegacija je odpotovala domov.

Sanghaj, 24. oktobra. AA. Predsednik Sangkajšek je včeraj popoldne prestopil v krščansko vero.

Žrtve protifašističnega atentata

Pariz, 24. oktobra. AA. Včeraj je umrl fašist Leonardo Tullon, ki je bil ranjen 10. oktobra, ko so ga napadli njegovi protifašistični nasprotniki. Policija ni mogla slediti morilec.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 22.73, Berlin 13.425—13.455 (13.444), Bruselj 7.8686, Budimpešta 9.885, Curih 1094.4—1097.4 (1095.5), Dunaj 794.68 — 797.68 (796.18), London 274.20, Newyork 56.32, Pariz 221.43, Praga 166.95—167.75 (167.35), Trst 294.25—296.25 (295.25).

INOZEMSKA BORZE.

Curih: Beograd 9.1275, Pariz 20.205, London 25.02, Newyork 514.90, Bruselj 71.80, Milan 26.9575, Madrid 54, Amsterdam 207.375, Berlin 122.61, Dunaj 72.65, Sofija 3.73, Praga 15.27, Varšava 57.70, Budimpešta 90.20, Bukarešta 3.06.

Dr. Beneš o revizionistični politiki

Izjava čl. zunanega ministra o demonstracijah proti nemškemu filmu v Pragi

Praga, 24. oktobra. Na koncu debate o ekspoziciji zunanega ministra dr. Beneša v znanjem odboru poslanske zbornice je dr. Beneš izjavil med drugim:

Ni pravilno, da raste revizionistični tabor. Vprašanje naraščanja revizionistične kampanje je vprašanje politične konstelacije dotične države.

O zadnjih demonstracijah v Pragi je

izjavil dr. Beneš, da so škodovale češkoslovaški republiki. Demonstracija predstavlja nered, ki ga vlada ne more dopustiti. To je vlada tudi jasno povedala. Ako se demonstracije končajo z razbijanjem šip, je to po obstoječih zakonih zločin ne glede na to, ali gre za privatna ali javna poslopja. Ako se razbijajo šipe kulturnega podjetja, je to barbarstvo.

Prof. dr. Murko o razmerah v Jugoslaviji

Praga, 24. oktobra. Profesor dr. Murko objavlja v »Prager Presse« nov članek o novi ureditvi Jugoslavije. Naprej govori o izpremembi imena kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v Jugoslavijo, o čemer je dr. Murko že večkrat pisal s filološkega stališča. Nato govori o sedanjih razmerah, kakor jih je videl pri svojem zadnjem potovanju po Jugoslaviji. Zlasti poudarja da je sedanje uradništvo mnogo boljše, nego je bilo pod prejšnjimi političnimi režimi.

Brezuspešna pogajanja za zaključitev kovinarske stavke v Berlinu

Berlin, 24. oktobra. AA. Snočna pogajanja med zastopniki delavskih sindikatov in lastniki metalurških podjetij, so ostala brez uspeha. Pogajanja je vodil minister za delo Stegerwald. Delavstvo je sklenilo, da nadaljuje stavko.

Mednarodni novinarški kongres

Berlin, 24. oktobra. Včeraj je razpravljala mednarodna novinarska zveza o zapletenem vprašanju ruskih novinarjev emigrantov in stanju novinarjev manjšinskega časopisja. Zadnje so sprejeli v organizacijo z nekaterimi omejitvami volilne pravice. Novinarji narodnih manjšin so zahtevali, naj se jim prizna enakopravnost z drugimi novinarji, njihova zahteva pa je bila odklonjena s 36 glasovi proti 31. Konferenca je bila namreč mnenja, da novinarji narodnih manjšin ne zastopajo nobene države.

Amnestija v Nemčiji

Berlin, 24. oktobra. Državni svet je odobril amnestijo za vse politične zločine, ki so bili izvršeni do 1. septembra l. 1924., razen za atentate proti članom vlade. Amnestijski zakon je tako stopil v veljavo.

R. R. G. Brown:

Vitez enega dne

Roman

— No torej: bratu je bilo zelo žal, ko se je zavedel, kaj je storil. Toda s kesanjem se ne da nič popraviti. Moj trden sklep je pa bil dobiti sliko nazaj. Vzela sem mu denar, predno ga je mogel zapraviti, in naprosila sem odveta, naj se pismo obrne na sira Waltera. Pa ni nič pomagalo. »Kupčija je kupčija« — saj ste ga sami slišali. Potem mi je prišlo na misel, da bi se morda dal pregovoriti, če bi ga prosila osebnost. Čim sem ga pa zagledala, sem spoznala, da bi bilo tudi to zaman. Če bi ga bil prosil sam bog, bi ne bil prekal kupčije. Saj veste, kaj je dejal o tem v galeriji. Zdelo se mi je torej, da se bom morala vrniti domov, ne da bi kaj opravila, ker me ni prav nič veselilo klanjati se takemu človeku in povrh še zaman. Kar mi je šinila v glavo srečna misel. V začetku sem se je malo bala, toda moj položaj je bil tako obupen, da sem se končno odločila za skrajno sredstvo. Hotela sem namreč vzeti sliko in pustiti namesto nje ček. Peter jo je začudeno pogledal.

— Nadaljujte! — je dejal in v glasu se mu je poznalo, da občuduje njeno odločnost.

— Zakaj se tako čudite? — je vprašala Jeanne mirno. — Sir Walter je dobil sliko od mojega brata, ko Terry ni vedel, kaj počenja. Sami ste slišali, kako je to priznal. In kupil jo je zato, ker je napravil dobro kupčijo, ne pa ker je lepa. Vedel je dobro, da bi z bratom ne bila dala slike za vse zaklade sveta. Zato je izbral ugodno priliko, ko Terry ni vedel, kaj dela. Če ni to v bistvu čisto navadna tatvina, potem pa res ne vem, kaj se pravi krasti.

Znova je obmolnila v pričakovanju, da ji bo ugovarjal. Toda Peter je molčal, ker mu ni prišlo nič pametnega na misel. Saj je vedel, da so Irci ekscentrični in impulzivni narod, vendar bi pa ne bil nikoli verjel, da grede tako daleč. Ko se je Jeanne prepričala, da Peter ne bo povedal nič pametnega, je nadaljevala svojo zanimivo zgodbo.

— Bilo je na plesnem večeru, ko sem hotela sliko vzeti. Mislija sem, da bo to najugodnejši trenutek, ker ne bo nihče pazil name. Ček sem imela s seboj in računala sem, da bom rabila za to samo nekaj minut. In tako sem smuknila na dvorišče in hitela v galerijo. Kar sem zagledala Gibbsa, kakor sem vam že pravila. Izrezoval je sliko iz okvira in mislija sem, da je Ramnev. Bilo je baš tam, kjer je visel portret, na katerega sem neprestano mislila. A v galeriji je bila tema. Čim je slika izrezal, jo je popihal iz galerije, jaz pa za njim. Potem ste prihiteli vi. A zdaj, — je zaključila svoje pripovedovanje, — se je izkazalo, da sem bila na napačni poti, na kateri sem se zdaj.

Nastala je tišina. Peter je zrl ves presenečen na svoj levi čevljev in prizadeval si je napraviti red v kaosu svojih misli. Vse se je pojasnilo. Jeanne dirjanje za Gibbom, njena vroča želja dohitega ga, njen obup, ko se je zdelo, da je odnesel pete, njen odpor proti Petrovemu predlogu, da bi bilo

najbolje poklicati na pomoč policijo. Za vse, kar se je zdelo prej tako čudno, se je našel zdaj jasn povod. Toda kakšen povod! Peter ni bil malenkosten in ko je premagal prvo presenečenje, mu moralna stran Jeannine afere ni več delala skrbi. Jeanne je bila zanj vzvišena nad vsemi zakoni in karkoli je storila, je bilo pravilno, pošteno in opravičljivo. Toda bile so tu druge reči, ki so ga skrbele in o katerih je razmišljal, ko je Jeanne znova izpregovorila.

— Zdi se mi, da mislite, da sem pokvarjena ženska, Peter, in sploh da sem nemogoča pustolovka.

Peter se je zdrznil, odkimal z glavo in odgovoril:

— Ne, — to se ve, da ne. Menim pa, da ste imeli pri tem izredno srečo.

— Kako to?

— No, če bi bili pobegnili s sliko, kakor ste nameravali, mar mislite, da bi se vam bil sir Walter za to še posebej zahvalil?

— Kaj bi pa mogel storiti? Saj bi bil dobil svoj denar nazaj.

— Da, toda — vrag vzemi to, kupčija je res kupčija. Razumem popolnoma vaše stališče; priznam tudi, da je bila ta kupčija za vas hud udarec in da je sir Walter velik lopov, toda to ničesar ne izpremeni na dejstvu, da je slika res kupil in da nimate pravice vzeti mu jo. To se pravi, da po zakonu nimate te pravice. Če bi to storili, bi vam Gibbs lahko nakopal na glavo velike sitnosti, če bi hotel. In prepričan sem, da bi ga to mikalo, — je pripomnil.

— Ne verjamem, — je dejala Jeanne. — Če bi mi hotel kaj storiti, bi prišlo vse na dan. Ves svet bi izvedel, kako je mojega brata opeharil.

— In mislite, da bi se za to kaj zmešal? Zdaj takim rečem ne pravijo sleparija, temveč trgovski instinkt. Verjemite mi, da bi jo vam pošteno zagodel. Ne spoznam se preveč na paragrafe in ne vem, če bi se mu posrečilo spraviti vas v ječo, stavim pa glavo, da bi se vam tako ali drugače osvetil. Poleg tega — Kar mu je prišlo na misel nekaj drugega. — Toda čujte — če ste mislili, da je to Romneyjeva slika, zakaj ste se vračali z menoj v Sandhaven? Zakaj ste hoteli prostovoljno vtakniti glavo v past?

Prvič od kar sta se bila seznanila je videl Peter na obrazu blagorodne gospodične Craigove znake zadreg.

— Saj — saj — nisem hotela nazaj v Sandhaven. Saj se še nisem odločila, kaj storiti.

— Hočete reči, da še ne veste dobro, da-li mi nekega lepega dne ne pokažete hrbta ali pa napravite iz mene sokrivca na ta način, da mi z denarjem zavezete jezik. Je res ali ne?

Toda Jeanne očividno ni mikalo odgovoriti mu na to vprašanje.

— Zdi se mi, da bi ne bili posebno navdušeni za vlogo mojega sokrivca, a?

— Eh, človek mora vse poizkusiti, — je odgovoril v zadregi. — Ne razumem pa, kakšen zmisel bi imelo dajati siru Walteru povod za jezo in osveto.

Vaš načrt je bil sijajen. Jeanne, in prav lahko bi ga ponudili za film. Toda v praksi bi se ne obnesel, verjemite mi.

— Saj bo menda res tako, — je pritrdila Jeanne tiho.

Dežela z najbolj razvitim letalstvom

V Avstraliji zdravniki letajo k bolnikom in učitelji potujejo v šolo po zraku

Te dni sta se napotila angleška vojaška letalca Hill in Smith po zraku iz Anglije v Avstralijo, da prekosita znane rekorderja Hinklerja. Smith je svoj cilj že dosegel, srečno je priletel v Avstralijo, ki je pravi eldorado letalstva. Malokdo ve, da je v Avstraliji povprečno največ aeroplanov in da je avstralsko letalstvo najbolj razvito. Na prvi pogled se sliši to čudno, kajti človek bi mislil, da prednjači v letalstvu Amerika ali Anglija, poleg Francije prvi zibelki modernega letalstva. V resnici je pa na prvem mestu Avstralija, o kateri vemo v Evropi v splošnem malo. Vemo samo, da žive tam še zdaj ljudje doživi in divjaki ter ogromne trope kunccev, vemo, da so v Avstraliji bogata ležišča zlata in dragih kamnov. Poleg tega je pa v Avstraliji tudi več zelo bogatih in cvetočih modernih mest in visoko razvito poljedelstvo. In to dvojje je glavni vzrok, da se je v Avstraliji letalstvo razvilo tako, kakor nikjer drugje.

Avstralija je kot ustvarjena za zračni promet. Ta velika dežela s svojimi ogromnimi razdaljami, z redkim železniškim in cestnim omrežjem in z redko naseljenim prebivalstvom je naravnost navezana na zračni promet. Malokdo ve, da imajo v Avstraliji mnogi zdravniki in tudi zobotehnik svoje aeroplane in da k bolnikom kar letajo. Tudi mnogi učitelji letajo od šole do šole. Avstralska pošta rabi za prenašanje pisem in paketov večinoma letala. Zelo je pa razvit tudi potniški promet.

met. Avstralija je preprežena z gostoto zračnih prog, ki nadomestujejo avtobusne zveze. Nad širnimi pokrajini letajo neprestano aeroplani, letalo je v Avstraliji že vsakdanja potreba. Duhovnik v Avstraliji sede v letalu in poleti k umirajočemu ali pa označijo božjo besedo daleč v malo naseljene kraje.

V Avstraliji je zdaj mnogo letalskih družb, ustanovljenih za poedine stroke odnosno poklice. Nekatere letalske družbe so namenjene samo zdravnikom, druge učiteljem, tretje duhovnikom itd. Letala prenašajo ne samo zdravnike k bolnikom, temveč tudi lekarstva in bolnike k zdravnikom, da celo zločince v oddaljena mesta in otroke v oddaljene šole ali učitelje v šole, kjer poučujejo teden dni, potem se pa napotijo na druge šole. Brez zračnega prometa si življenja v Avstraliji zdaj ni mogoče misliti. Farme so večinoma oddaljene po več sto kilometrov druga od druge in tako bi bilo občevanje zelo težko, da ni zračnega prometa. Letala nadomestujejo v prvi vrsti avtomobile, ki jih vidimo mnogo zlasti tam, kjer je premo cest. V Avstraliji je za letalstvo naravnost idealno podnebje. Nebo je skoraj vedno jasno, močnejši vetrovi ali nevihti ni in tudi megla skoraj ne pozna. Zato ni čuda, da večje letalske nesreče v Avstraliji niso znane, čeprav pilotirajo mnogi lastniki letala sami. Avstralija ima najdaljšo pošto zračno progno na svetu in sicer iz Perth do Derby, dolgo 3000 km.

Da jo reši iz ječe

Med nedavnimi delavskimi demonstracijami v Budimpešti je bil aretiran med drugimi tudi ravnatelj tovarne Pavel Földes zaradi komunistične propagande in hujškanja delavcev. Ta aretacija je bila prava senzacija. Földes je prevzel ravnateljsko mesto zato, da bi mogel nemoteno širiti komunistične ideje. Obenem je bila aretirana tudi njegova tajnica Ema Finkova, s katero se je vodja madžarskih komunistov seznanil v komunističnem tajništvu na Dunaju. Finkova je bila aretirana, ker je vedela, da širi Földes komunizem, pa ga ni hotela ovaditi.

Te dni je pa vložil Földes prošnjo, da bi mu dovolili poročiti se s Finkovo. Ker noben madžarski zakon ne prepoveduje jetnikom poročiti se, so morale oblasti Földesu ženinov dovoliti. Poroka je bila pa zanimiva tudi z drug: «trani, kajti ženin je star šele 30, nevesta pa že 52 let. Földesova poroka s Finkovo bo imela za priletno ženo to dobro posledico, da jo bodo izpustili iz ječe. S poroko je namreč potrjena domneva, da je bila Finkova Földesova nevesta, da po madžarskih zakonih se od neveste ali žene ne more zahtevati, da bi ovadila svojega ženina ali moža. Földes se je najbrž poročil s Finkovo

v prvi vrsti zato, da jo reši strašnih muk v ječi.

Čudna so pota usode

Sliši se, kakor poglavje iz pustolovskega romana, in vendar je gola resnica. Ruski emigrant knez K. je zapustil pred 10 leti domovino. Pobegnil je s Krima v času, ko se je bližala zmogovita boljševiška armada znanemu letovišču Jalti. V splošni zmešnjavi v pristanišču se je knezu izgubila 14 letna hčerka. Knez sam je srečno prispel v Carigrad, kjer se je v začetku preživljal kot snažilec čevljev, pozneje je pa prehodil polagoma vso križevno pot, ki je čakala pretežno večino obubožanih ruskih emigrantov. Iz Carigrada je zanesla usoda kneza v Pariz, kjer je postal natakari v nekem ruskem nočnem lokalu. Nekega večera je prišla v dotično restavracijo elegantna mlada dama v spremstvu enako elegantnega kavalirja. Gosta sta sedla k mizici in naročila vina in kaviarja. Stregel jima je knez K. kot natakari.

Mlada dama se je zagledala v natakarijev obraz in dolgo ni mogla odvrniti od njega pogleda. Kar je vsa razburjena vstala, objela priletnega natakarija in ga začela poljubovati. V natakariju je bila namreč spoznala svoje-

ga očeta. Potem se je vse pojasnilo. Za zapuščenega 14letno deklico, kateri se je že na zunaj poznalo, da je iz boljše rodbine, se je zavzel neki član zavezniške komisije, dodeljene štatu bele armade. In vzel jo je s seboj v Anglijo, kjer je bila zelo dobro vzgojena. Kmalu je prišla zopet v najboljšo družbo, v kateri je našla tudi svojega ženina, lastnika velike tovarne. Kneževa hčerka se je mudila baš v Parizu na ženitovanjskem potovanju. Srečno naključje je hotelo, da sta prišla mlada zakonca baš v restavracijo, kjer je služil za natakarija knez K. Da ni bilo tega naključja, bi se oče in hči najbrž nikoli več ne videla.

SOKOL

Seja saveznega načelnštva

Dne 1. oktobra je bila v Beogradu seja saveznega načelnštva, ki ji je predsedval novi savezni načelnik brat Ivan Bajželi. Na seji je bilo sprejetih več važnih sklepov.

Skljenjeno je bilo, da drugo leto ne bo nobenega pokrajinskega zleta, zato pa se bo vse delo posvetilo pripravam za 9. vse-sokolski zlet v Pragi leta 1932, na katerem naj bi naše jugoslovansko Sokolstvo nastopilo v tako mogočnem številu kakor še nikdar doslej. Dosegli naj bi vsaj tisto število, s katerim so nastopili letos v Beogradu bratje Čehoslovaki. Zato se tudi že razpisuje natečaj za sestavo prostih vaj za Prago za članstvo in oba naraščaja. Rok je do 1. decembra.

V najkrajšem času se bo otvorila šestmesečna nadaljevalna šola in sicer za članke v Mariboru, za članice pa v Ljubljani. Šola je za zdaj namenjena zlasti za učitelje in učiteljice, ki bodo dobile v ta namen enoletni dopust. Šola bo trajala zdaj pet mesecev in pol, pol meseca pa v poletni dobi, da se bodo lahko predelale tudi panoge (plavanje in drugo), ki se v zimskem času ne morejo. Po končanem tečaju bodo tečajniki še pol leta na razpolago saveznemu načelnštvu, da jih, kjer bo treba, uporabi po sokolskih družtvih.

Na seji je bil imenovan novi savezni tehnični odbor, ki so v njem bratje: Miroslav Ambrožič, Ivan Česen, Bojan Drenik, Josip Jeras, Herman Keber, Aleksander Kostnapfel, Lojze Lubej, Miha Oswald, Dušan Podgornik, Ivan Prosenec, Rudolf Rudolf, Mirko Stanič, Stane Trček in Otom Zupan iz Ljubljane, Janko Dekleva in Fran Mačus iz Maribora, Josip Smertnik iz Celja, Jakob Jesih iz Šiške, Hrvoje Macanović iz Zagreba, Nikola Drobnjak in Djordje Ilić iz Beograda, dr. Pavao Mergentaler iz Osijeka, inž. Vojislav Pajić iz Zemuna, Milan Todorović iz Novoga Sada ter sestre: Maca Burgerjeva, Adela Možinova, Mara Slapničarjeva, Vlada Tratarjeva in Jožica Trdinova iz Ljubljane, Nada Mačusova iz Maribora, Ljubica Pavičevićeva, Dana Poljšakova in Marija Vojnovičeva iz Beograda, Slava Kovalska in Olga Marjanovičeva iz Pančeva.

Seja zbora župnih načelnikov bo dne 7. decembra v Beogradu.

Točen odgovor.

— Čujte, gospod doktor, kako dolgo pa trajajo prav za prav medeni tedni?

— Dokler ne zahteva žena od moža denarja, milostiva.

Klišee

vseh vrst enobarone in večbarone izdeluje klišarna

Jugografika

Sv. Petra nasip
štev. 23
Telefon 2495

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znakovi! — Na vprašanja brez znakov ne odgovorjamo — Najmanjši oglas Din 5 —

Strojepisni pouk

se vrši vsaki dan zvečer od 6. ure dalje. Tečaj za začetnike in izveščance. Učna ura 4 Din. Vpisovanje vsaki dan od 6. do 8. ure zvečer. Christofor učni zavod, Ljubljana. Domo-branska c 7/L 2294

KUPUJTE V TRGOVINI, KJER KUPUJEJO TIŠOČI!

Odjemalci zunaj Zagreba naj zahtevajo največji katalog Jugoslavije. — Izberite si iz velike izbire žensko in otroško perilo, robce, platno, namizne prte, manufakturno blago, ženske klobuke, žensko konfekcijo, drobno in pleteno blago, igrače, moško modo, preproge, zastore, parfumerijo, čevlje, čipke, kuhinjsko blago ter kar potrebujete. — Pri vsakem kupovanju prihranite.

Največja trgovska in odprema hiša
KASTNER I OHLER,
— ZAGREB, Illica broj 4. —

GUGALNI STOL

in veliko STENSKO ZRCALO z omaro (dobro ohranjeno) — prodam. — Kdo, pove uprava »Slov. Narodac«. 2705

ISCEM ŠIVILJO

za konfekcijo; sprejme se samo res dobra mod. — Več se poizve v upravi »Slov. Narodac«. 2713

KROJAŠKI STROJ

dobro ohranjen, napredaj. — Poizve se pri: Stermenski Julij, Glince št 46 (Tržaška cesta) pri Ljubljani. 2714

Snežne čevlje in galoše

dajte pravočasno v popravilo trdki

Matija Trebar
Ljubljana, Sv. Petra cesta 6

Krušno moko

n vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri

A. & M. ZORMAN
Stari trg 32. Ljubljana.

Ivan Novak

ZALOGA POHIŠTVA

strojno mizarstvo

VIŽMARJE

ŠT. VID NAD LJUBLJANO

se priporoča za izvršitev stavbnih in pohištvenih del.
DELO SOLIDNO. POSTREŽBA TOČNA. CENE ZMERNE.

Poceni in vendar najboljša je SEVERJEVA OTOMANA

32 peresi v sedežu in 4 v zgljavju; velikost 185 X 78

Cena Din 570.— do 850.— po izbiri preobleke. — Zahtevajte vzorce!

najboljši material!

RUDOLF SEVER, Ljubljana,
Marijin trg št. 2

NAJVEČJA IZBIRA BLAGA ZA ŠPORT IN TURISTIKO PRI
A. & E. SKABERNĚ, LJUBLJANA